

SÜLEYMAN BULUT

*Nüktedan
Atatürk*

7. BASKI

♥ can
çağdaş

YÜZÜMÜZÜ GÜLDÜRENLER DİZİSİ

NÜKTEDAN

ATATÜRK

Can Çağdaş

Nüktedan Atatürk

Derleyip yazan: Süleyman Bulut

© 2015, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2015

7. basım: Ekim 2023, İstanbul

Bu kitabın 7. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Mustafa Çevikdoğan

Yayına hazırlayan: Sırma Köksal

Düzeltili: Aylin Samancı

Mizanpaj: M. Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Cevizlik Mah. Hüsreviye Sk. Erşen İş Hanı No: 15 Kat: 3-38

Bakırköy-İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-975-07-2771-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

YÜZÜMÜZÜ GÜLDÜRENLER DİZİSİ

NÜKTEDAN

ATATÜRK

Derleyip Yazan
SÜLEYMAN BULUT

Süleyman Bulut'un Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Seviyordum Hâkim Bey, 2014

Nüktedan Namık Kemal, Şair Eşref, Neyzen Tevfik, 2015

Nüktedan Yahya Kemal, Ahmet Rasim, Süleyman Nazif, 2015

Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler, 2018

Ben Buldum, 2020

SÜLEYMAN BULUT, 1954 yılında, Konya / Beyşehir, Tolca köyünde doğdu. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ni bitirdi. İktisat okurken, rakamlardan çok harfleri sevdiğini fark edince yazmaya başladı. İlk ürünleri olan radyo oyunları İstanbul Radyosu'nda yayımlandı. Derlemeler yaptı. Yıllardır çocuklar için yazdı. Şimdilerde büyümeye çalışıyor, yetişkinler için yazarak...

Çocuk Edebiyatı

Yeşil Yürek Kayabeyi, Maviş, Penceredeki Kuş, Kar Tanesi, Sarıtay, Palavracılar Kralı, Oklu Kirpi ile Konaklı Kaplumbağa, Kocaman Küçük Deniz, Toparlacık Nokta ve Arkadaşları, Günaydın Günaydın, Ormandaki Dev, Aslan Kral Kork, Su Kardeşler, Yıldızlı Alfabe, Kardeşlik Çemberi, Anne Ben Yapabilirim, Sihirli Çaydanlık, Hey Küçük, İnsan Okur, Büyük Atatürk'ten Küçük Öyküler 1- 2- 3, Atatürk Hangi Takımı Tutuyordu, 101 Deyim 101 Öykü, 101 Atasözü 101 Öykü, 101 Tekerleme, 101 Yanıltmaca, 101 Ninni, Arkadaşım Nasreddin Hoca, Binbir Gece Masalları: Gemici Sindbad, Bilenler Bilmeyenlere Anlatsın (oyun).

Şaka, Alay ve Hazırcevaplarıyla

NÜKTEDAN
ATATÜRK

Komutan Atatürk... Kurtarıcı Atatürk... Kurucu Atatük...
Dönüştürücü Atatürk... Öngörülü Atatürk... Devlet adamı
Atatürk...

Bir de insan Atatürk var: Nüktedan Atatürk!

Satırbaşları ile... Mustafa Kemal Atatürk (1881 - 1938)

1881... Selanik'te doğdu.

1893... Selanik Askerî Rüştiyesi'ne (ortaokul) yazıldı.
Öğretmeni Mustafa Sabri Efendi, kendisine *Kemal* adını
verdi.

1895... Manastır Askerî İdadisi'ne (lise) girdi.

1899... İstanbul'da Harp Okulu piyade sınıfına yazıldı.

1902... Harp Akademisi, "Erkânı Harp" sınıfına girdi.

1905... Kurmay yüzbaşı olarak Harp Akademisi'ni bitirdi.
Merkezi Şam'da bulunan 5. Ordu'da göreve başladı.

1906... Arkadaşlarıyla birlikte Şam'da, gizli Vatan ve Hürriyet
Cemiyeti'ni kurdu.

1907... Rütbesi yüzbaşığa yükseltildi. Selanik'te 3. Ordu'ya atandı.

1909... 31 Mart Ayaklanması'nı bastırmak üzere İstanbul'a yürüyen Hareket Ordusu'nda Mahmut Şevket Paşa'nın kurmay subayı olarak yer aldı.

1910... Picardie askerî manevralarını izlemek üzere Fransa'da.

1911... İstanbul'da, Genelkurmay'da görevli. Binbaşığa yükseldi.

1912... Trablusgarp'da, Tobruk saldırısını yönetti.

1913... Sofya'da askerî ataşe.

1914... Yarbaylığa yükseldi.

1915... Tekirdağ'da 19. Tümen'i kurdu (2 Şubat).

1915... Çanakkale'de İtilaf Devletleri'nin Arıburnu'na asker çıkarmalarını durdurdu (25 Nisan). Albaylığa yükseldi.

1915 ... Anafartalar Grup Komutanı olarak İngiliz ve Anzak birliklerini geri püskürttü (10 Ağustos).

1916... Mirlivalığa (tuğgeneralliğe) yükseldi. Bitlis ve Muş'u Rus işgalinden kurtardı (6-7 Ağustos).

1917... Halep'te 7. Ordu Komutanlığı'na atandı (5 Temmuz). Ekimde İstanbul'a döndü. Velihaht Vahdettin'e Almanya gezisinde eşlik etti (15 Aralık).

1918... Yıldırım Orduları Grup Komutanı oldu (31 Ekim). Mondros Mütarekesi'nin sonucunda orduların dağıtılması üzerine İstanbul'a döndü (13 Kasım).

1919... 9. Ordu Müfettişliği'ne atandı (30 Nisan). Bandırma vapuruyla Samsun'a hareket etti (16 Mayıs). Samsun'a ayak bastı (19 Mayıs). Havza'dan yayımladığı ilk genelgede herkesi işgalleri protestoya çağırdı (28 Mayıs). 9. Ordu Müfettiş unvanı 3. Ordu Müfettişliği'ne çevrildi (15 Haziran).

1919... 3. Ordu Müfettişliği'nden ve askerlikten çekildi (8 Temmuz). Erzurum Kongresi'ne başkan seçildi (23 Temmuz). Sivas Kongresi'ne başkanlık etti (4 Eylül). Heyet-i Temsiliye başkanı seçildi (11 Eylül). Heyet-i Temsiliye ile birlikte Ankara'ya geldi (27 Aralık).

1920... Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açtı (23 Nisan). Meclis başkanı seçildi (24 Nisan). İstanbul Divan-ı Harp tarafından ölüm cezasına çarptırıldı (11 Mayıs). Padişah Vahdettin idam cezasını onayladı (24 Mayıs).

1921... Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce başkomutan yapıldı (5 Ağustos). Sakarya Savaşı'nı yönetti (23 Ağustos -13 Eylül). Meclis, Mareşallik rütbesi ve Gazilik unvanı verdi (19 Eylül).

1922... Kocatepe'den Büyük Taarruz'u yönetti (26 Ağustos). Dumlupınar'da Başkomutanlık Meydan Savaşı'nı kazandı (30 Ağustos). İzmir'i düşman işgalinden kurtardı (9 Eylül).
Saltanat kaldırıldı (1 Kasım).

1923... İzmir'de Latife Hanım ile evlendi (29 Ocak). İzmir İktisat Kongresi açıldı (17 Şubat). Halk Fırkası'nı kurdu (9 Eylül).

1923... Cumhuriyet ilan edildi; Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı seçildi (29 Ekim).

1924... Halifelik kaldırıldı (3 Mart). Öğretimin birleştirilmesi kanunu kabul edildi (4 Mart).

1925... Şapka Kanunu kabul edildi (25 Kasım). Uluslararası takvim ve saat kabul edildi (26 Aralık). Eşi Latife Hanım'dan ayrıldı (5 Ağustos).

1926... Medeni Kanun kabul edildi (17 Şubat). İzmir'de ona yönelik hazırlanan suikast son anda önlendi (15 Haziran).

1927... CHP II. Kurultay'ında Büyük Nutku okudu (15-20 Ekim). İkinci kez cumhurbaşkanlığına seçildi (1 Kasım).

1928... Latin Harfleri Kanunu çıktı (3 Kasım).

1930... Kadınlara belediye seçimlerinde oy hakkı tanındı.

1931... Türk Tarih Kurumu kuruldu (15 Nisan). Üçüncü kez cumhurbaşkanı seçildi (4 Mayıs).

1932... Türk Dil Kurumu kuruldu (12 Temmuz).

1934... Soyadı Kanunu çıktı (21 Haziran). Atatürk soyadını aldı (24 Kasım). Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındı (5 Aralık).

1935... Dördüncü defa cumhurbaşkanı seçildi (1 Mart).

1937... Taşınmaz mal varlıklarını hazineye bağışladı (12 Haziran).

1938... 19 Mayıs Gençlik Bayramı ilk kez kutlandı. Atatürk ilk ve son kez bayrama Ankara'da katıldı. Vasiyetini yazdı (15 Eylül). Dolmabahçe Sarayı'nda vefat etti (10 Kasım).

Uçacağız Rauf

Sivas Kongresi'nden sonra Ankara'ya hareket eden Mustafa Kemal ve arkadaşları 25 Aralık gecesini Kırşehir Kaman'da geçirdiler. Günlerdir peynir ekmek yiyecek yolculuk yaptıkları için, konuk oldukları evde, önlerine tavuklu bulgur pilavı gelince hemen sofraya oturdular. Rauf Bey, Mustafa Kemal'in önce tavuğun kanat parçalarını yemeye başladığını görünce,
"Paşam, güzel etleri dururken neden kanatlarından başladınız?" diye sordu. Yemesini sürdüren Mustafa Kemal cevap verdi:
"Uçacağız da ondan Rauf!"

Bakanlar ve Görenler

Ünlü ressamlarımızdan Şevket Dağ, 1935 yılında Ankara'da sergi açmıştı. Atatürk serginin kapanmasından bir gün önce galeriye gitti. Resimlere baktı. Satış olmadığını öğrenince ressama sordu:
"Üstat, milli eğitim bakanı gelmedi mi?"
"Geldiler Atatürk!"
"Milli savunma bakanı?"
"Geldiler Atatürk!"
"Peki ya başbakan?"
"Evet Atatürk... Sayın başbakan da geldiler."
Bu cevaplar üzerine acı acı gülümseyen Atatürk bir soru daha sordu:
"Bu kadar bakan içinde bir gören olmadı mı hocam?"
Sonra da Genel Sekreteri Hasan Rıza Soyak'a döndü:

“Biz bu şaheserleri Çankaya’ya götürelim de daha yakından seyredelim!”

L Yerine K

Yıl 1933, Hatay henüz Türkiye’ye katılmış değil...

Atatürk daha sonra Hatay Cumhuriyeti’nin cumhurbaşkanı da olacak olan Tayfur Sökmen’in Antalya’dan bağımsız milletvekili olmasını istedi.

Herkes merakla,

“Niye Adana ya da Antep deęil de, Antalya?” diye sorunca, řu cevabı verdi:

“Sonra L yerine K koyacaęız; böylece Antalya, Antakya olacak da ondan!”

Buyrunuz

Hanımefendi

Türkiye’nin ilk kadın ressamı olarak tanınan Mihri (Müşfik) Hanım, 1928 yılında Atatürk’ün en iyi portrelerinden birini yapmıştı.

Resmi kendisine sunduğu zaman Atatürk, “Hanımefendi, sizin bu lütfunuza nasıl karşılık verebilirim?” diye sordu.

Mihri Hanım,

“Saçınızdan bir tel lütfedin, kâfi,” dedi.

Atatürk başını Mihri Hanım’ın önünde eğerek,

“Buyrunuz,” dedi, “istediğiniz kadar alınız.”

Ece

1932 yılı Ağustos’u...

Keriman Halis, Londra’da yapılan yarışmada dünya güzellik kraliçesi seçilmiştir.

Bu haber kendisine ulaştırıldığında, kadınlı erkekli bir sohbet masasında bulunan Atatürk, “Müjde güzel,” diye sevincini belirttikten sonra, anlamlı bir gülüşle masadaki hanımları işaret ederek, “Ama, şimdi bu şereflenmenin gururuyla bütün hanımlarımız başımıza birer ece kesilip saltanat sürmeye kalkarlarsa ne yaparız?” der.

Ece: Güzel kadın, kraliçe, kadın reis, ulu

Kibritin Zehiri

1936 yılında Türkiye’yi ziyaret eden dönemin İngiltere Kralı VIII. Edward adına verilen yemekten sonra kahve içmek için başka bir salona geçildi.

Atatürk, krala sigara ikram etti.

Hemen kibritini çıkaran yaver, alışkanlıkla önce Atatürk’ün sigarasını yakmaya kalktı.

Nezaketsizliđi fark eden Atatürk hemen krala dönerek, “Biliyorsunuz, kibritte zehirli bir gaz vardır. İlk yanışta bu gazı önce kendimiz alır, sonra konuğumuzun sigarasını yakarız,” dedi.

Cemal’in Baskısı

Atatürk’ün fotoğraflarını uzun yıllar Cemal Işıksel çekmişti.

Sık sık ona poz vermek zorunda kalan Atatürk, bir gün yanındakilere dönüp alaycı bir gülüşle:

“Biz bu memlekette tüm baskıları kaldırdık, onlardan kurtulduk; ama şu Cemal’in resim çekme baskısından bir türlü kurtulamadık,” dedi.

Hacı Anesti’yi Gördünüz mü?

Büyük Taarruz’dan hemen önceki günlerde, Yunan İşgal Güçleri Komutanı Hacı Anesti, yanında basın mensupları ve fotoğrafçılarla Eskişehir’e kadar gelip cepheyi gezmiş, hemen sonrasında İzmir’de bir basın toplantısı yapmıştı.

Toplantıda, Reuters muhabiri, “Cepheyi gezdiniz, Mustafa Kemal’i gördünüz mü?” diye, önceden kararlaştırılmış bir soru sordu.

Yunan İşgal Güçleri komutanı bu soruyu oldukça mağrur bir eda ile,

“Ne? Mustafa Kemal mi? Bütün cepheyi gezdim, böyle birini görmedim, böyle bir kumandan tanımadım,” diyerek cevapladı.

Bu demeç basında, özellikle Milli Mücadele’ye karşı çıkan İstanbul basınında geniş şekilde yer almıştı.

Atatürk 9 Eylül’den sonra İzmir’de yaptığı ilk basın toplantısında, aynı muhabirin orada olduğunu öğrenince, ona dönüp sordu:

“İki haftadır cephedeyim, her yerde Hacı Anesti’yi arıyorum. Gördünüz mü?”

Neşeli, eğlenceli bir Çankaya gecesinden sonra köşke çıkan gazeteci Falih Rıfki Atay, Atatürk'ü bilardo oynarken bulunca, bu fırsattan yararlanarak kaç zamandır düşündüğü şeyi söylemeye karar verdi ve, "Paşam, şimdiye kadar sizin hayatınızı yabancı dillerde Frenkler yazdılar. Biz yanınızdayız. Sizi onlardan daha iyi tanıyoruz. İzin vermez misiniz? Yakup Kadri ile ben hayatınız ve eserleriniz hakkında bir kitap hazırlasak," dedi.

Bilardo istekasını masanın üstüne bırakan Atatürk, dikkatle Falih Rıfki'ya baktı:

"Dün geceyi de yazacak mısınız?"

"Canım efendim, bu kadar ayrıntıya ne gerek var?"

"Ama bunlar yazılmazsa ben anlaşılmam ki."

#atatürk #liderlik #karakter #cesaret #deha #tevazu #nüktedanlık

